

Грицай І. О.

кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.95

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Зроблено спробу систематизувати головні нормативно-правові акти, які регулюють правові питання утворення, реєстрації та діяльності громадських об'єднань в Україні, запропоновано шляхи удосконалення законодавства в цій сфері. Проаналізовано Закон України «Про громадські об'єднання», визначено дискусійні положення стосовно переваг та недоліків цього нормативно-правового акта.

***Ключові слова:** громадські об'єднання, нормативно-правове регулювання, Державна реєстраційна служба України.*

Постановка проблеми. Значні зміни в політичній і соціально-економічній сферах, що відбулися в Україні з початку 1990-х років, актуалізували проблематику, пов'язану із утвердженням та забезпеченням прав людини. Слід визнати, що одним із основних принципів розвитку нашої держави на сучасному етапі її становлення залишається пріоритет особистості, її прав і свобод. У цьому зв'язку активно формуються механізми, що забезпечують можливість реалізації проголошених Конституцією України прав і свобод людини, створюється система їх захисту відповідно до загальновищаних принципів і норм міжнародного права.

Світовий досвід свідчить, що реалізація прав людини багато в чому залежить від цілеспрямованої участі в ній представників громадськості, які, користуючись загальновищаним правом на об'єднання, створюють незалежні від влади організації, відображаючи зростаюче у світовому співтоваристві прагнення до демократії [1, с. 5]. Розвиток вітчизняного законодавства, орієнтованого на дієві стандарти захисту прав людини та здатного гарантувати право кожної особистості реалізувати право на об'єднання, має на сьогодні пріоритетний характер та потребує ретельного дослідження.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Науковим підґрунтям для вирішення завдань, заявлених у статті, стали роботи Н.Ю. Беляєвої, Ю.В. Ботнєва, О. М. Ващука, М.Ю. Віхляєва, О.О. Даркова, Є.Є. Додіна, Л.О. Ємця, В. М. Кравчука, Т.Д. Матвеевої, М. М. Новікова та інших вітчизняних та зарубіжних науковців, які досліджували питання правового регулювання діяльності громадських організацій. В роботах названих фахівців можна зустріти досить цікаві та зважені узагальнення, що стосуються становлення громадських об'єднань, реалізації права особи на об'єднання та його гарантування з боку держави. Водночас зміна у 2013 році

законодавства щодо діяльності громадських об'єднань в Україні, активізація громадськості щодо утворення та реєстрації громадських об'єднань обумовлює необхідність більш ґрунтовного дослідження проблем застосування норм у цій сфері, знаходження шляхів вдосконалення вітчизняних нормативно-правових актів, що регулюють порядок утворення, реєстрації та діяльності громадських об'єднань в Україні.

Головною метою статті є аналіз законодавства у сфері діяльності громадських об'єднань в Україні, а також надання пропозицій з його вдосконалення. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: а) визначити систему нормативно-правових актів, що регулюють діяльність громадських об'єднань в Україні; б) здійснити аналіз Закону України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 року, визначивши його переваги і недоліки, та запропонувати певні напрями вдосконалення окремих норм, що регулюють правові питання утворення, реєстрації та діяльності громадських об'єднань в Україні.

Виклад основного матеріалу. Конституція України не тільки проголосила права і свободи людини та громадянина в числі основ конституційного ладу, а й визначила орієнтири для створення відповідної світовим стандартам системи їх реалізації. В Основному Законі чітко визначено ті права і свободи, які мають вищий юридичний захист внаслідок прямої дії Конституції України. Одним із фундаментальних прав людини та громадянина є право на об'єднання.

Згідно із статтею 36 Конституції України, громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення та захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей [2]. Таке положення відповідає міжнародним актам у сфері прав людини, зокрема Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 11 якої гарантує кожному право на свободу мирних зібрань та на свободу об'єднання з іншими [3].

Діяльність об'єднань громадян має найрізноманітніший характер, її може бути спрямовано на участь у розробленні державної політики, розвиток науки, культури, відродження духовних цінностей, розв'язання конкретних соціальних проблем окремих категорій і груп громадян, здійснення благодійної діяльності, охорону навколишнього природного середовища, обумовлено спільністю професійних та інших інтересів громадян тощо.

Нормативно-правове регулювання має виконувати такі функції, як закріплення соціально-економічних підстав державного адміністрування, компетенції органів, які складають систему державного адміністрування, повинно встановлювати порядок діяльності органів державної влади, підприємств, установ, організацій, посадових осіб, а також відносини між громадянами та громадськими об'єднаннями. Організація діяльності громадських об'єднань в

Україні регламентується правовими нормами, що містяться в різноманітних нормативних актах. Усі акти, що становлять правову основу нормативно-правового регулювання діяльності громадських об'єднань в Україні, доцільно поділити на дві групи:

1) загальні нормативні акти – акти, що установлюють та гарантують наявність у кожної особи права на об'єднання;

2) спеціальні акти, тобто акти, що регулюють діяльність органів державної влади щодо утворення, реєстрації та діяльності громадських об'єднань в Україні.

Обидві ці групи містять нормативні акти, що знаходяться на різних рівнях ієрархії правових актів – норми міжнародного права, закони, укази Президента України, постанови Верховної Ради та Кабінету Міністрів, нормативні акти органів виконавчої влади та інші підзаконні акти. До першої групи, що включає нормативні акти імперативного та установчого характеру, слід відносити міжнародні угоди та Конституцію України.

Міжнародні стандарти утвердження та забезпечення права особи на об'єднання містяться у багатьох актах, серед яких: Устав Організації Об'єднаних Націй, Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р., Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р., Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р., Міжнародний пакт про соціальні, економічні і культурні права від 16 грудня 1966 р., Європейська конвенція про визнання правосуб'єктності міжнародних неурядових організацій (ETS No.124), Конвенція Міжнародної організації праці про свободу асоціації та захист права на організацію від 09 липня 1948 року № 87 та інші.

Стандарти світового рівня, які стосуються громадських організацій, є надзвичайно різноманітними. Деякі з них регламентують свободу асоціацій взагалі (Загальна декларація прав людини 1948 р., Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р.), деякі – окремі аспекти свободи асоціацій і членства в громадських організаціях певних категорій осіб (Конвенція про права дитини 1989 р., Конвенція про права інвалідів 2006 р.). Проте на світовому рівні не існує стандартів про внутрішню структуру громадських організацій. Д. Волкова припускає, що це може бути зумовлено або утрудненістю узагальнення світового досвіду у цій сфері, або його недоцільністю [4].

Крім цього, важливу роль у питанні установлення загальних принципів діяльності громадських об'єднань в Україні відіграють Фундаментальні принципи статусу неурядових організацій в Європі, прийняті учасниками багатосторонньої зустрічі, організованої Радою Європи 5 липня 2002 р., із Пояснювальним меморандумом до них і Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо правового статусу неурядових організацій в Європі № CM/REC(2007). Обидва акти не є міжнародними договорами, тобто не передбачають ратифікацію і наступне чітке виконання їх норм відповідними державами.

Головним актом в Українській системі законодавства, що гарантує право особи на об'єднання, є Конституція України, зокрема стаття 36. Інші статті

Конституції гарантують право на свободу думки і слова, вільне вираження своїх поглядів і переконань, право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію в будь-якій формі (стаття 34), право збиратися мирно і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації (стаття 39), свободу творчості та захист інтелектуальної власності (стаття 54) [2].

Нормативно-правове регулювання діяльності громадських об'єднань в Україні у першу чергу відбувається дією нормативних актів Верховної Ради України, що підпадають під поняття «закон». Це Закони України «Про громадські об'єднання», «Про молодіжні та дитячі громадські організації», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про господарські товариства», «Про звернення громадян», Цивільний кодекс, Господарський кодекс та інші.

Нормативно-правове регулювання діяльності громадських об'єднань в Україні неможливо уявити поза компетенцією органів виконавчої влади, насамперед це стосується Кабінету Міністрів України та Міністерства юстиції України. Серед визначальних актів, що регулюють порядок утворення, реєстрації та діяльності громадських об'єднань в Україні, слід виділити постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади» від 5 листопада 2008 р. № 976, «Про затвердження зразків свідоцтв про реєстрацію громадського об'єднання як громадської організації чи громадської спілки та про акредитацію відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації» від 5 листопада 2008 р. № 976, «Про реєстрацію символіки громадського об'єднання» № 1209 від 19 грудня 2012 року; накази Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про Єдиний реєстр громадських формувань» від 19.12.2008 р. № 2226/5, «Про затвердження Порядку підготовки та оформлення рішень щодо легалізації об'єднань громадян та інших громадських формувань» від 08.07.2011 р. № 1828/5, «Про затвердження форм реєстраційних карток» від 14.10.2011 р. № 3178/5, «Про затвердження форм документів, надання (надсилання) яких встановлено Законом України «Про громадські об'єднання» від 14.12.2012 р. № 1842/5, «Про затвердження Вимог щодо написання найменування юридичної особи або її відокремленого підрозділу» від 05.03.2012 року № 368/5, «Про затвердження форм заяв та повідомлень, надання (надсилання) яких встановлено Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 17.04.2013 року № 730/5 та інші.

У межах нашого наукового аналізу першорядне значення має Закон України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 року. Положення попереднього Закону України «Про об'єднання громадян» від 1992 року, який ре-

гулював діяльність громадських об'єднань до 2013 року, викликали критику міжнародних і національних експертів, у зв'язку з чим у 2008 році Європейським судом з прав людини він був визнаний недемократичним і наразі втратив чинність. Слід зазначити, що зміна законодавства про громадські об'єднання спричинила позитивні зрушення в реалізації цього права, зокрема стосовно процедури реєстрації громадських об'єднань. Так, після набрання чинності нового Закону України «Про громадські об'єднання» тільки за перші 3 місяці 2012 року було зареєстровано близько 250 громадських організацій, а за перший квартал 2013 року – вже близько 450 громадських об'єднань. Якщо минулого року управління юстиції відмовляли в реєстрації громадської організації у приблизно 50 % випадків, то тепер цей показник не перевищує 10 % [5, с. 5].

Ретельне вивчення тексту Закону України «Про громадські об'єднання» дозволило встановити його позитивні сторони та виявити, на наш погляд, певні недоліки. Однією з основних новел закону є надання можливості виступати засновниками громадських об'єднань юридичним особам приватного права. Мова йде про так зване вторинне право на свободу об'єднання (через створення інших юридичних осіб та колективне членство). Це відповідає європейським тенденціям і є кроком до гармонізації вітчизняного законодавства до законодавства ЄС. Уявлення про те, що через діяльність юридичних осіб реалізуються права людей, конкретних громадян, давно сприйнято і Європейським судом з прав людини. Таким чином, «юридичні особи приватного права» – не тільки інші громадські об'єднання, але й господарські товариства, кооперативи і т.д., – зможуть брати участь в об'єднаннях громадян. Головне, щоб мета і сенс діяльності спілки відповідали певному законодавству про неприбуткові організації, а не про підприємницькі товариства.

Серед позитивних моментів нового закону варто зазначити заборону вимагати відомості про членство (участь) особи у громадському об'єднанні, якщо така вимога не пов'язана з реалізацією особою своїх прав як особи, яка має право представляти громадське об'єднання. Таке положення підкреслює демократичний характер закону, його відмінність від нормативно-правових актів радянської доби, що регулювали порядок об'єднань громадян. Громадська організація створюється за ініціативою окремих або групи громадян, а не уряду або державних органів, демонструючи здатність громадянського суспільства до самоорганізації, подолання суспільних проблем без втручання державної влади. Отже, за таких підходів немає ніякого сенсу вимагати зазначення відомостей щодо членства (участі) особи у громадському об'єднанні, якщо така вимога не пов'язана з реалізацією особою своїх прав як особи, яка має право представляти громадське об'єднання.

Значно спрощено новим законом й процедуру реєстрації громадського об'єднання, представникам громадського об'єднання відтепер взагалі не потрібно спілкуватися з державними реєстраторами з реєстраційних палат. Фактично на базі міських і районних управлінь юстиції організовано «єдине вікно», через яке громадське об'єднання реєструють як юридичну особу, як платника податків, становлять на облік до Державної податкової інспекції, Пенсійного фонду і

Управління статистики. Організації, зареєстровані до набуття чинності новим Законом, мають обрати за місцем свого знаходження територіальне управління юстиції і через нього отримувати реєстраційні послуги.

На відміну від попереднього, новим Законом України «Про об'єднання громадян» вводиться нова вимога – реєстр осіб, які брали участь в установчих зборах, який є невід'ємною частиною протоколу установчих зборів. В реєстрі обов'язково зазначаються особисті відомості, що ідентифікують фізичних або юридичних осіб, які мають стати учасниками громадського об'єднання, все це засвідчується особистим підписом або підписом особи, уповноваженої брати участь в установчих зборах. Ця вимога попереджує створення «мертвих» або фіктивних громадських об'єднань, які не виконують закладені в уставі функції або створюються для досягнення зовсім інших цілей, не передбачених Законом.

Закон України «Про об'єднання громадян» має і свої недоліки. Так, законодавець у ст. 2 конкретизує об'єкт цього закону, вказуючи на те, що його дія поширюється на суспільні відносини у сфері утворення, реєстрації, діяльності та припинення виключно громадських об'єднань в Україні. Водночас, згідно із ч. 3 ст. 2, певні питання щодо регулювання суспільних відносин у сфері утворення, реєстрації, діяльності та припинення окремих видів громадських об'єднань можуть визначатися іншими законами. Як справедливо зауважують М. Булгакова і А. Петрів, за такого формулювання не зрозуміло, чи поширюватиметься новоприйнятий закон на ці організації, чи їх діяльність буде регулюватися лише діючими спеціальними законами [6]. Особливо це стосується громадських об'єднань зі статусом юридичної особи.

Певні двозначності проглядаються в намаганні законодавця усунути обов'язковий поділ об'єднань громадян за територіальним статусом всередині країни, який характерний тільки для країн пострадянського простору. Європейські закони (наприклад, Чехії, Естонії) виділяють тільки міжнародні об'єднання. Територіальний статус і поширення діяльності інших організацій всередині країни не визначаються і не обмежуються. Водночас цей принцип може тлумачитися неоднозначно, оскільки до кінця не зрозуміло чи можуть на практиці місцеві організації, зареєстровані в одній адміністративно-територіальній одиниці, поширювати свою діяльність за межами певної області чи на кілька областей, не маючи там відокремлених підрозділів.

Зміна регулювання порядку відкриття відокремлених підрозділів неурядових організацій в Україні є одним із нововведень, що обумовлені новим Законом України «Про громадські об'єднання». В цілому новий закон пом'якшив майже усі процедурні моменти відкриття відокремлених підрозділів, проте деякі з них можуть викликати ряд проблем. Так, у новому законі процедура відкриття відокремленого підрозділу має назву «акредитація» відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації замість більш звичної «реєстрації». Однак зміна назви процедури не має такого суттєвого значення, як зміна іншого ключового моменту – уповноваженого органу. Акредитація є однією з небагатьох реєстраційних дій, уповноваженим орга-

ном на проведення якої лишилася Державна реєстраційна служба, більшість же реєстраційних дій перейшла від ДРС до місцевих органів юстиції.

Крім цього, 3 лютого 2013 року набрав чинності Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», стаття 25 якого визначає, що акредитацію представництв та філій іноземних благодійних організацій слід проводити в порядку, визначеному ЗУ «Про громадські об'єднання». І це не викликало б жодних питань, якби не ч. 2 ст. 3 нового Закону, що передбачає таке: «Дія цього Закону не поширюється на суспільні відносини у сфері утворення, реєстрації, діяльності та припинення: б) непідприємницьких товариств (які не є громадськими об'єднаннями), утворених на підставі інших законів» [7]. Тобто Закон України «Про громадські об'єднання» передбачає неможливість регулювання питання акредитації підрозділів благодійних товариств його нормами (виходячи з того, що «непідприємницькими товариствами є товариства, які не мають на меті одержання прибутку для його наступного розподілу між учасниками» – ст. 85 ЦК України). Звичайно, трактуючи буквально ч. 2 ст. 3 нового Закону, можна казати, що перелік сфер відносин «утворення, реєстрації, діяльності та припинення», на які новий Закон не поширюється, не включає поняття акредитації, а тому вказаної колізії не існує. Однак така позиція не витримує критики через те, що даний перелік точно відповідає сформульованій у ч.1 ст. 3 нового Закону сфері дії Закону (у ній також не використовується термін акредитація).

До недоліків нового закону слід віднести й занадто лаконічний зміст статті 24, яка визначає власність громадського об'єднання. Було б доцільними конкретизувати об'єкти власності, яким громадські об'єднання мають право володіти, користуватися і розпоряджатися. Наприклад, стаття 30 Федерального закону РФ «Про громадські об'єднання» надає змістовний перелік такої власності: громадське об'єднання, що є юридичною особою, може мати у власності земельні ділянки, будівлі, будови, споруди, житловий фонд, транспорт, обладнання, інвентар, майно культурно-освітнього та оздоровчого призначення, грошові кошти, акції, інші цінні папери та інше майно, необхідне для матеріального забезпечення діяльності цього громадського об'єднання, зазначеної в його статуті. У власності громадського об'єднання можуть також знаходитися установи, видавництва, засоби масової інформації, створювані і придбані за рахунок коштів цього громадського об'єднання відповідно до його статутних цілей [8]. Така деталізація надає змогу громадському об'єднанню розуміти межі майнових активів, які можуть знаходитись на балансі ГО та допомагати у досягненні поставленої мети.

Висновки. Одним з основних принципів розвитку України як незалежної демократичної держави є пріоритет особистості, її прав і свобод. На сучасному етапі становлення Української держави активно формуються правові механізми забезпечення права кожної особистості на об'єднання. Усі акти, що становлять правову основу нормативно-правового регулювання діяльності громадських об'єднань в Україні, доцільно поділити на дві групи: 1) загальні нормативні акти – акти, що установлюють та гарантують наяв-

ність у кожної особи права на об'єднання; 2) спеціальні акти, тобто акти, що регулюють діяльність органів державної влади щодо утворення, реєстрації та діяльності громадських об'єднань в Україні.

У 2012 році було прийнято Закон України «Про громадські об'єднання», який надав багато нових можливостей для створення, функціонування і розвитку громадських організацій. Зокрема запроваджено якісно нові стандарти та підходи до діяльності громадських об'єднань, усунуто територіальні обмеження їх діяльності, розширено коло засновників, надано можливість громадським об'єднанням здійснювати підприємницьку діяльність. Водночас новий Закон України «Про громадські об'єднання» містить певні недоліки, які створюють додаткові незручності при реалізації права особи на об'єднання. Ситуацію з нормативно-правовим регулюванням діяльності громадських об'єднань в Україні можна виправити на краще, здійснивши комплексну ревізію усіх актів, що регулюють правовідносини в цій сфері, та їх кодифікацію.

Бібліографічні посилання

1. *Наливайко Л. Р.* Неурядові правозахисні організації України : навчальний посібник / Л. Р. Наливайко, І. О. Грицай, О. С. Дніпров. – К., 2014.
2. Конституція України від 28 червня 1996 року // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змінами, внесеними Законом України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 21 лютого 2014 р. // Офіційний вісник. – 2014. – № 19. – Ст. 583).
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р., з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та № 14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004
4. *Волкова Д.* Міжнародні стандарти про внутрішню структуру громадських організацій / Д. Волкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/5838/%C4>
5. *Лациба М. В.* Як розуміти новий Закон «Про громадські об'єднання» / М. В. Лациба, А. О. Шимчук. – К., 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ucipr.kiev.ua>
6. *Булгакова М.* Новий Закон України «Про громадські об'єднання» від 22 квітня 2012 року / М. Булгакова, А. Петрів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legalanalytics.com.ua/uk/zakonodavstvo0/novynyzakonodavstva0/110-publicassociations.html>
7. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 р. // ВВР України. – 2013. – № 1. – Ст. 1.
8. Федеральный закон РФ «Об общественных объединениях» от 19.05.1995 г. № 82-ФЗт (действующая редакция от 28.12.2013 г.) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.consultant.ru/popular/obob/>

Грицай І. О. Актуальные вопросы правового регулирования деятельности общественных объединений в Украине: проблемы и пути усовершенствования. Сделана попытка систематизировать главные нормативно-правовые акты, регулирующие правовые вопросы создания, регистрации и деятельности общественных объединений в Украине, предложены пути усовершенствования законодательства в этой сфере. Сделан анализ Закона Украины «Об общественных объединениях», определены дискуссионные положения относительно недостатков и преимуществ этого нормативно-правового акта.

Ключевые слова: общественные объединения, нормативно-правовое регулирование, Государственная регистрационная служба Украины.

Grytsay I. O. Pressing issues of legal regulation of activities of public associations in Ukraine: problems and ways to solve them. The article is an attempt to systematize the main legal acts that regulate legal issues of establishment, registration and activities of Public associations in Ukraine, the ways of improvement of the legislation in this sphere. The article analyses the Law of Ukraine "On Public associations", are defined controversial provisions of the advantages and disadvantages of this regulatory act.

The article reveals the problems and ways to improve the legal regulation of non-government organizations activity in Ukraine, along with suggestions for improvement. Defines the system of legal acts regulate the activities of non-governmental organization in Ukraine. Provides analysis of the law of Ukraine "On Social Associations" of 22 March 2012. Offers some areas of improvement certain rules governing legal issue formation, registration and operation of NGOs in Ukraine, including all acts that constitute the legal basis for legal regulation of non-governmental organizations in Ukraine should be divided into two groups: 1) general acts that are acts that establish and ensure the availability of each individual right to association; 2) specific acts, those which regulate the activities of governmental on the establishment, registration and activity of non-governmental organizations in Ukraine. One of the basic principles of the development of Ukraine as an independent democratic state is the priority of a person, his or her rights and freedoms. At the present states of the Ukrainian states establishment, the legal mechanisms to secure the right of each individual to association are actively formed.

The world experience shows that the implementation of human rights is largely dependent upon meaningful participation of the public, who takes advantage of the universally recognized right to association, creates non-governmental organization, reflecting a growing in the global community striving to democracy. The development of national legislation, aimed at the effective standards for the protection of human rights and able to guarantee the right of every individual to realize the right to association, has now a prior nature and requires careful. The Constitution of Ukraine not only proclaimed the rights and freedoms of a person and a citizen among the constitutional order, but also defined guidelines for establishment of an appropriate to international standards system of their implementation.

Keywords: *public associations, legal regulation, State registration service of Ukraine.*

Надійшла до редакції 11.03.2015

Ковтун І. В.

кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.729

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ МИРНИХ ЗІБРАНЬ

Проаналізовано стан нормативно-правового регулювання суспільних відносин у сфері організації і проведення мирних зібрань. Досліджено норми національного і міжнародного права, які регулюють право на свободу проведення мітингів, походів та демонстрацій, судова практика, законопроекти, нормативний акт МВС України. Обґрунтовано високу соціальну значущість прийняття відповідного закону.

Ключові слова: *Конституція України, права громадян, мирні зібрання, збори, мітинги, походи, демонстрації, законодавство, проект закону.*